

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

1.Mf.31.138/2025/10.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a jogi képviselő ügyvéd (jogi képviselő címe) által képviselt **felperes** (felperes címe) **felperesnek a alperesi cég** (alperes címe) **alperes** ellen elmaradt távolléti díj, végkielégítés és szabadságmegváltás iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 35.M.70.174/2024/27. sorszámú ítélete ellen az alperes által 5. sorszámon előterjesztett fellebbezés és a felperes által előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az alperesi marasztalások tekintetében helybenhagyja, a perköltség vonatkozásában részben megváltoztatja és annak összegét felemeli 1.049.902.-(egymillió-negyvenkilencezer-kilencszázkettő) forintra.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 102.900 (százkettőezer-kilencszáz) forint másodfokú perköltséget, valamint 176.140 (százhetvenhatezer-száznegyven) forint meg nem fizetett fellebbezési illetéket az Adó- és Vámhatóság illetékbevételi számlája javára. A fellebbezési illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

840 (nyolcszáznegyven) forint fellebbezési illetéket az állam visel.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Ítéleti tényállás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás szerint a felperes 2016. március 2. napjától állt az alperes alkalmazásában határozatlan idejű munkaviszonyban projekt asszisztens munkakörben. A felperes munkaköri leírása tartalmazta, hogy a munkakör ellátásához elsőfokú végzettség szükséges. A felperes elsőfokú végzettséggel nem rendelkezett, középfokú iskolai végzettsége (érettségi) volt. A felek a munkaszerződésben rögzítették, hogy a felperes az érettségi bizonyítványt bemutatta.

[2] A felperes 2017. szeptember 3. napjától szülési, majd fizetés nélküli szabadságon volt 2023. november 3. napjáig. 2023. október 3-án jelezte az alperesnek, hogy szeretne újra munkába állni. Az alperes kiadott a felperes részére 26 nap szabadságot 2023. november 5-től 2023. december 11-ig terjedő időre, majd 2023. december 11. napján közölt felmondással a munkaviszonyt 45 nap felmondási idővel megszüntette. A felperes 2023. december 12-től december 31-ig a felmondási idő alatt szabadságon volt, az alperes 2024. január 1-től 2024. január 25-ig a felperest a munkavégzés alól felmentette. A felperes munkaviszonya 2024. január 25. napján szűnt meg.

[3] Az alperes 2023. november hónaptól nem fizette meg a felperes munkabérét. A munkaviszony megszűnését követő öt munkanapos határidőben ugyancsak nem fizette meg a felperes munkabérét és egyéb járandóságait.

Kereset és ellenkérelem

[4] A felperes fizetési meghagyással, majd keresettel kérte kötelezni az alperest 594.128.- forint szabadság idejére járó távolléti díj, 266.688.- forint felmentési időre járó távolléti díj, 652.000.- forint végkielégítés és 524.440.- forint szabadság, valamint ezen összegek után járó késedelmi kamatok megfizetésére. Hivatkozásképpen előadta, hogy az alperes a részére járó juttatásokat nem fizette meg. A munkaviszony megszűnésekor kiállított jövedelemigazolóson feltüntetett 219.000.- forint bér helyett a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 59. §-a és a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 573/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése szerint 2023. január 1-től 296.400.- forint, a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 508/2023. (XII. 20.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése szerint 2023. december 1-től 326.000.- forint garantált bérminimum illette meg, mely összegek alapulvételével jogosult az igényelt juttatásokra.

[5] Előadta, hogy a jogszabályban előírtakat a munkaköri leírás nem írhatja felül, az alperes nem ragaszkodott a elsőfokú végzettséghez, soha nem szólította fel a diploma bemutatására, ilyen kikötés a munkaszerződésben sem szerepelt. Az alperes nem jelölte meg,

hogy melyik munkaviszonyra vonatkozó szabály írta elő, hogy projekt asszisztens munkakört csak felsőfokú képzettséggel tölthet be.

[6] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Hivatkozásképpen előadta, hogy a munkaszerződés az Mt. 27. § (1) bekezdése alapján semmis, mivel a felperes munkaköre jogszabály és a csatolt álláshirdetés, munkaszerződés, munkaköri leírás szerint is felsőfokú végzettséghez volt kötve, amivel a felperes a szerződéskötéskor nem rendelkezett. A felperes a felsőfokú tanulmányait folytatta, az alperes azzal kínálta fel neki a pozíciót, hogy a lehető leghamarabb megszerzi az előírt végzettséget és a diplomát bemutatja. A felperes munkaköre leginkább a pénzügyi menedzser asszisztensnek feleltethető meg, amely az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék Módosításának eljárás rendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet 1. számú mellékletének 152. sora szerint felsőfokú végzettséget igényel. Hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:88. § (1) bekezdésére, ami szerint a semmis szerződés megkötésének időpontjától érvénytelen, amit a bíróság hivatalból vesz figyelembe. Másodlagosan a felperes követelését 1.657.929.- forint összeget meghaladóan kérte elutasítani arra hivatkozva, hogy a helyes elszámolás a mindenkor hatályos minimálbér alapulvételével kell, hogy megtörténjen, mivel a felperes az előírt felsőfokú végzettséggel nem rendelkezett, így a garantált bérminimumra jogosultság feltételei sem álltak fenn.

Az elsőfokú bíróság döntése

[7] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest 594.128.- forint szabadság idejére járó távolléti díj, 266.688.- forint felmentési időre járó távolléti díj, 652.000.- forint végkielégítés, 524.440.- forint szabadságmegváltás és ezen összegek után járó késedelmi kamatok, valamint 944.902.- forint perköltség megfizetésére.

[8] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a felperest projekt asszisztens munkakörben foglalkoztatta, mely a Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszerében FEOR 3641 számmal szerepel. Az alperes a felperes munkaköri leírásában kikötötte, hogy a munkakör felsőfokú végzettséghez kötött. A felperes felsőfokú végzettséggel a munkaviszony létesítésekor nem rendelkezett, melyről az alperes tudomással bírt. A felperesnek középfokú végzettsége, érettségije volt, a felsőfokú tanulmányait folytatta, melyekről az alperest tájékoztatta, a munkaszerződésben az érettségi bizonyítvány számát rögzítették. Egyezően adták elő a felek azt is, hogy a felperest a felsőfokú végzettség nélkül is az alperes kifejezetten alkalmazni kívánta ebben a munkakörben.

[9] Az sem volt vitatott, hogy az alperes a felperes munkaviszonyának megszűnésekor a felperessel nem számolt el és nem fizette meg a felperesnek fizetett szabadsága, felmentési időre járó távolléti díja, a végkielégítés és a szabadságmegváltás összegét.

[10] A perben releváns időszakban hatályos 573/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (1)-(2) bekezdései, valamint a 2023. december 1-jétől hatályos 508/2023. (XII. 20.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése szerint a legalább középfokú iskolai végzettséget vagy középfokú szakképzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállaló részére alaphelyként megállapított garantált bérminimum a teljes munkaidő teljesítése esetén 2023. január 1-től havibér alkalmazása esetén 296.400.- forint, 2023. december 1-jétől 326.000.- forint. A garantált bérminimum alkalmazhatóságának feltétele, hogy a munkavállaló igazolható módon rendelkezzen azzal a végzettséggel, illetve szakképesítéssel, amit a jogszabály vagy a munkáltató megkívánt és a munkakör ellátásához is szükséges legyen az adott végzettség. Az EBH2011.2343. EBH2011.2425. számú döntésekben a Legfelsőbb Bíróság úgy foglalt állást, hogy a garantált munkabérre jogosultság akkor állapítható meg, ha a szükséges középfokú iskolai végzettséggel, illetve középfokú szakképesítéssel ténylegesen rendelkezik a munkavállaló. A munkakör ellátásához szükséges végzettséget munkaviszonyra vonatkozó szabály, a felek megállapodása, vagy a munkáltató rendelkezése is meghatározhatja.

[11] A felperes által betöltött projekt asszisztens munkakörre nincs olyan jogszabályi rendelkezés, ami felsőfokú végzettséget írna elő. Az alperes a felperes munkakörének ellátásához felsőfokú végzettséget írt elő, ugyanakkor annak meglétét a felperes esetében a munkakör betöltéséhez nem várta el, a felperest a meglévő középfokú végzettséggel alkalmazta a FEOR3461 besorolású munkakörben. Ezzel ellentétes következtetést a munkaszerződés alperes által hivatkozott 2.3. pontjából sem lehetett levonni, mivel annak megszövegezése szerint az a felperesnek a munkaviszony létesítéskor már meglévő végzettsége igazolását írta elő.

[12] A Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszeréről szóló 7/2010. (IV. 23.) KSH közlemény 1. §-a szerint a Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszere (FEOR–08) a foglalkozásokat a tevékenységek szakmai jellegének megfelelően tartalmazza, az adott foglalkozás gyakorlásához szükséges szakképzettség, szakértelem figyelembevételével kialakított csoportosításban. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a közlemény mellékletében a felperes munkaköre annak FEOR besorolása szerint az egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások közt szerepel.

[13] A perben annak a ténynek volt jogi jelentősége, hogy a felperes munkaköre legalább középfokú végzettséget igényelt. A garantált bérminimumra jogosultság feltételeként ugyanis a fenti hivatkozott jogszabályi rendelkezések nem tesznek különbséget a tekintetben, hogy a munkakör középfokú vagy felsőfokú végzettséghez kötött-e. A legalább középfokú végzettség előírásával minden olyan munkakör, ami középfokú vagy annál magasabb fokú végzettséghez kötött, a jogosultság szempontjából figyelembe veendő. Ezért nem foghat helyt az alperes azon hivatkozása, hogy a felsőfokú végzettséghez kötött munkakör esetén a felsőfokú végzettség hiánya miatt nem irányadó a garantált bérminimum szabálya, a felsőfokú végzettségbe ugyanis értelemszerűen beleértendő a középfokú végzettség, mint követelmény megléte, mely utóbbival a felperes rendelkezett.

[14] Az elsőfokú bíróság mellőzte az alperes által indítványozott név tanúkénti meghallgatását, mert ha a tanú meg is erősítette volna azt az alperesi állítást, hogy a felperest elsőfokú végzettséget igazoló diploma bemutatására hívta fel, az az ügy érdemi elbírálására kihatással nem bírt volna. A munkaviszony létesítésekor ugyanis az alperes a munkakör betöltéséhez a elsőfokú végzettség kikötése ellenére a középfokú végzettséget elegendőnek találta, mely végzettség alapján a felperes munkaköre megfelelt a legalább középfokú iskolai végzettséget igénylő munkakörnek.

[15] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes munkaköre a garantált bérminimum alkalmazása szempontjából legalább középfokú végzettséget igénylő munkakörnek minősült, mely végzettséggel a felperes rendelkezett a munkaviszony fennállása alatt, így a garantált bérminimumra jogosult volt.

[16] Az elsőfokú bíróság az alperesi hivatkozás körében rámutatott arra, hogy a perbeli jogvita elbírálására a munkaviszonyra vonatkozó szabályok alkalmazandók, ezért a munkaszerződés érvénytelenségének jogkövetkezményeként nem az alperes által hivatkozott Ptk. 6:88. § (1) bekezdése, hanem az Mt. 29. § (1) bekezdése az irányadó. E rendelkezés az érvénytelenség jogkövetkezményeként a munkaviszony azonnali hatályú felszámolását és az érvényesnek tekintett megállapodás alapján a munkaviszony megszűnésének napjáig a felek elszámolási kötelezettségét írja elő, nem pedig az eredeti állapot helyreállítását. Erre tekintettel az alperes még a munkaszerződés érvénytelenségének megállapítása esetén sem mentesülhetett volna a felperesnek járó munkabér és egyéb járandóság megfizetése alól. A perbeli munkaviszonyt az alperes 2024. január 25. napjával megszüntette, elszámolási kötelezettsége eddig az időpontig fennáll, melynek az Mt. 80. § (2) bekezdése szerinti határidőben volt köteles eleget tenni.

[17] Az elsőfokú bíróság a perköltség összegének megállapítása során kitért arra, hogy az alperest terhelő perköltséget a felperes költségfelszámítása és az ügyvédi munkadíjról szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1)-(2) bekezdése alapján állapította meg, azt azonban mérsékelte, mivel a keresetlevél elkészítése kapcsán a felszámított költséget eltúlzottnak találta: figyelemmel a pert megelőzően ellátott képviselőre is, a megjelölt 13 órát nem találta arányban állónak a beadvány elkészülésével, annak felmerülése nem igazolt, ezért 8 óra alapulvételével állapította meg - a kikötött óradíj figyelembevételével - a keresetlevél elkészítéséért járó összeget 280.000.- forintban. A bíróság a Pp. 80. § alapján mellőzte az ideiglenes intézkedés végrehajtása iránti kérelem előterjesztésével felmerült 70.000.- forint perköltség megállapítását is, mivel annak a perben vagy azt megelőzően a jog perbeli érvényesítésével okozati összefüggésben felmerült költség minősül, a követelés végrehajtása kapcsán felmerülő költség nem.

Fellebbezés, fellebbezési ellenkérelem, csatlakozó fellebbezés, csatlakozó fellebbezési ellenkérelem

[18] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérve az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását. Hivatkozásképpen előadta, hogy az elsőfokú bíróság iratellenesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes követelésének a minimálbért meghaladó részét a per során vagy korábban elismerte volna. Az ellenkérelem elsődlegesen a felek között létrejött szerződés semmisségének megállapítására irányult, amelynek jogalapját a Ptk. 6:88. § (1) bekezdésére alapította az alperes, mely rendelkezés jogkövetkezménye, hogy a semmis jogviszonyra a felek jogosultságot nem alapíthatnak és a szerződés teljesítését sem követelhetik. Mivel a felperes minden követelése a semmisnek tekintett munkaszerződésen alapul, ezért a teljes követelés megalapozatlan és a követelés részbeni elismerése is fogalmilag kizárt.

[19] Az elsőfokú bíróság továbbá jogszabálysértően mellőzte név1 tanúkénti meghallgatását, aki a munkaviszony létrejöttét megelőzően interjúztatta a felperest. Az Mt. 6. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltak alapján az elsőfokú bíróság tévesen vonta le azt a következtetést, hogy a diploma bemutatásnak csak a felperest megillető munkabér összegének megítélése szempontjából lett volna jelentősége. A tanú vallomásából ugyanis kiderült volna az, hogy a felek milyen tartalommal állapodtak meg a diploma későbbi bemutatásában. A pontos körülmények feltárásának azért lett volna jelentősége, mert meg lehetett volna belőle tudni azt a pontos határidőt, amely időpontig a felperes vállalta volna bemutatni a diplomáját és amely időpont bármely okból történő elmulasztása esetén (gyermekvállalás), kötelessége lett volna a felperesnek külön jelezni, munkáltatói felhívás nélkül is, hogy a diploma státuszában változás történt, vagy azt, hogy az nem került megszerzésre. Mivel a diploma megszerzésével kapcsolatban a felperes egyáltalán nem nyilatkozott, megszegte az Mt. 6. §-a alapján őt terhelő együttműködési és tájékoztatási kötelezettségét. Így az alperes nem volt abban a helyzetben, hogy az Mt. 29. § (1) bekezdésének megfelelően meg tudta volna ítélni a munkaviszony érvényességének kérdését, hogy ennek megfelelően cselekedjen (megszüntesse a jogviszonyt).

[20] Az a tény, hogy a bíróság a tanútól várható vallomásból további következtetéseket is levont, az ítélet kézbesítése előtt nem volt az alperes számára ismert, így a perfelvétel lezárása előtt nem volt lehetőség az Mt. 6. §-ra hivatkozni. Az elsőfokú bíróság megalapozatlanul mellőzte a tanú meghallgatását és így megalapozatlan ítéletet hozott. Továbbra is kéri a tanú meghallgatását.

[21] Továbbá kérte az elsőfokú bíróság által megállapított 944.902.- forint perköltség mérséklését arra hivatkozással, hogy a keresetlevél megírása jelen ügyben nem lehetett több négy óránál. Az ezen felüli összeg is túlzó, tekintettel a mindösszesen két alkalommal, kb. egy-egy óráig tartó tárgyalások hosszára. A pervesztesség esetére az elfogadható és megalapozott perköltség összege a 35.000.- forintos óradíj figyelembevételével nem lehet több bruttó 300.000.- forintnál, amelyből 140.000.- forint a kereseti kérelem elkészítésének a díja.

[22] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult, annak helytálló ténybeli és jogi indokai alapján.

[23] Hivatkozásképpen előadta, hogy az alperes ellenkérelme elsődlegesen anyagi jogi kifogást tartalmazott, amennyiben a munkaszerződés semmisségének megállapítására irányult. Másodlagosan csak az összecszerűsítést vitatta, a jogalapot nem, hivatkozása szerint nem garantált bérminimum, hanem minimálbér alapján kell a járandóságokat számolni.

[24] A szerződés semmisségét az elsőfokú bíróság nem állapította meg, mert nem ütközik munkaviszonyra vonatkozó szabályba. Semmilyen szabály nem ír elő elsőfokú végzettséget a perbeli munkakör betöltéséhez, így az alperesi kifogás megalapozatlan. Egyébiránt az Mt. 29. §-a alapján a semmisség sem eredményezné azt, hogy az alperes nem köteles kifizetni a felperes járandóságait. A másodlagos ellenkérelmi hivatkozás kapcsán az a határozott felperesi álláspont, hogy az alperes a semmisségre vonatkozó kérelme elutasítása esetére csak a minimálbér összegét meghaladó kereseti kérelmet vitatta, a jogalapot nem. Ezt támasztja alá az alperesi ellenkérelem 3. oldalának utolsó mondata is, melyben a minimálbér alapulvételével készült helyes elszámolásra hivatkozik.

[25] A bizonyítási indítvány elutasítása kapcsán hivatkozott a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 276. § (5) bekezdésére, mely szerint a bíróság mellőzi a bizonyítás elrendelését, ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen. Az alperes a tanú meghallgatását a felperes elsőfokú végzettségének utólagos bemutatása körében indítványozta. A tanú meghallgatása nem változtatott volna azon a tényen, hogy nem volt szükséges elsőfokú végzettség a munkakör betöltéséhez, és azt a nyolc évig fennállt munkaviszony alatt az alperes nem is követelte meg. Így az elsőfokú bíróság jogszerűen mellőzte a tanúbizonyítás lefolytatását, hiszen az a per kimenetele szempontjából releváns információt nem nyújtott volna. Az együttműködési kötelezettség körében előadta, hogy a felperes nem szegte meg együttműködési kötelezettségét, hiszen nem volt munkaszerződésben vagy bárhol rögzített kötelezettsége a diploma megszerzésére és bemutatására. Nem igaz, hogy az alperes a elsőfokú végzettséghez ragaszkodott volna. Nyilvánvaló, hogy ha a munkakör betöltéséhez jogszabály elsőfokú végzettséget ír elő, akkor ilyen végzettség hiányában nem alkalmazhatta volna a felperest, sőt, amint azt észlelte, az Mt. 29. § (1) bekezdése alapján meg kellett volna szüntetni a munkaviszonyt. Ennek ellenére az nyolc évig fennállt és kizárólag akkortól hivatkozott az alperes a diploma hiányára, amikor a felperes keresetlevelét kézhez vette. Ha az alperes valóban ragaszkodott volna a elsőfokú végzettséghez, akkor magában a munkaszerződésben szerepelt volna, hogy milyen határideig kell bemutatni a felperesnek a diplomát. Ilyen rendelkezés azonban a munkaszerződésben nincs.

[26] Egyúttal csatlakozó fellebbezést terjesztett elő és kérte a megítélt perköltség felemelését a felmerült teljes elsőfokú perköltség, 1.119.902.- forint megfizetésére. Hivatkozásképpen előadta, hogy a laikus alperes nem tudja megítélni, hogy mekkora idő szükséges egy 13 oldalas perfelvételre alkalmas keresetlevél megírásához, az ügyféllel való egyeztetéshez és benyújtásához. Nyilvánvalóan nem négy óra, ahogy azt az alperes a

fellebbezésben indítványozta. Hivatkozott a Kúria II.Pfv.20.887/2023/6. számú határozatára, mely szerint az ügyvédi díj vizsgálatának objektív szempontja, hogy az ügyvéd tényleges perbeli tevékenysége a megbízási szerződésben általa vállalt kötelezettségnek megfelelt-e: a tárgyalásokon részt vett-e, a pervitelhez szükséges periratokat elkészítette, határidőket betartotta, azaz ügyfele jogi képviseletét az eljárási jognak megfelelően ellátta. Ezt a tárgyalási jegyzőkönyvek, a beadványok, azaz a konkrét periratok bizonyítják. Amennyiben az ügyvéd ezt a feladatot maradéktalanul ellátta, az objektív kritériumoknak megfelelt. A pernyertesség esetén az elvégzett tényleges tevékenység körében nem mérséklési szempont az ügyvéd munkájának minősítése. Az óradíjon alapuló elszámolás szerinti munkadíj arányosságának vizsgálata nem szűkíthető le a bíróságon töltött időtartamra, vagy nem jelentheti azt, hogy az alperes vagy a bíróság véleménye szerint egy perirat elkészítése mennyi időt vesz igénybe, mivel az tartalmazza a felkészülést, az ügyféllel folytatott – általában többszöri – egyeztetést, kommunikációt, a benyújtást is.

[27] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet e körben való helybenhagyására irányult. Hivatkozásképpen előadta, hogy az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felkészülésre szánt egy óra alapján a keresetlevél elkészítésére nem lehetett szükség 13 munkaórára. Álláspontja szerint a jogi képviselő perrel összefüggő tevékenységének vizsgálata alapot adhat a perköltség csökkentésére akkor is, ha az egyik tevékenység vizsgálatából következtetni lehet egy másik tevékenység vonatkozásában felszámolt munkaóráknak a túlzott mértékére. Így a perköltség csökkentésének a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése és a hivatkozott kúriai határozat alapján is helye volt, mivel az nem állt arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A felperesi jogi képviselő munkájának minősítésére nem került sor az ítéletben, ezért a csatlakozó fellebbezés ebből az okból is megalapozatlan.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indokai

[28] A fellebbezés – az alábbiak szerint – megalapozatlan, a csatlakozó fellebbezés – az alábbiak szerint – részben alapos.

[29] A másodfokú bíróság a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolta, így nem érintette a fellebbezéssel nem támadott ítéleti megállapításokat.

[30] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges, egyben elégséges bizonyítást lefolytatta, az alapján a tényállást helyesen állapította meg és a megfelelő jogszabályi rendelkezések helytálló alkalmazásával, a bizonyítékok okszerű mérlegelésével hozott döntése is a per főtárgya tekintetében érdemben helyes, ezért azt a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján – helyes indokainál fogva – hagyta helyben. A perköltség

vonatkozásában a másodfokú bíróság a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján az ítéleti rendelkezést részben megváltoztatta és a perköltség összegét felemelte 1.049.902.- forintra.

[31] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltak szükségtelen megismétlése nélkül a fellebbezés kapcsán az alábbiakra mutat rá.

[32] Megalapozatlan az alperes fellebbezése a munkaszerződés érvénytelensége kapcsán. Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a munkaszerződés érvénytelenségére nem a Ptk. 6:88. § rendelkezéseit kell alkalmazni, azt az Mt. 31. §-a nem is hívja fel, mivel az Mt. első rész IV. fejezete az érvénytelenséget a polgári jogi szabályoktól eltérően szabályozza. Munkaviszonyok esetében ugyanis az eredeti állapot nem helyreállítható, ezért az Mt. 29. § (1) bekezdése előírja, hogy az érvénytelen megállapodás alapján létrejött jogviszonyból származó jogokat és kötelezettségeket úgy kell tekinteni, mintha azok érvényes megállapodás alapján állnának fenn, azzal, hogy az érvénytelen megállapodás alapján létrejött jogviszonyt – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a munkáltató köteles haladéktalanul azonnali hatállyal megszüntetni, feltéve, hogy az érvénytelenség okát a felek nem hárítják el. Mindezek alapján, még ha az alperes hivatkozása a munkaszerződés érvénytelenségére helytálló is lenne, akkor is köteles lenne a felperes járandóságait, juttatásait megfizetni. Ezt az elvet a Kúria precedensképes Mfv.10.094/2023/5. számú határozatában is megerősítette (BH2024.44). E szerint az érvénytelen munkaszerződés alapján létrejött munkaviszonyt a belőle származó jogok és kötelezettségek szempontjából úgy kell elbírálni, mintha érvényes munkaszerződés alapján állt volna fenn. Ebből az következik, hogy a már elvégzett munkáért díjazás jár, a munkavállalót megilletik a munkaviszony alapján járó juttatások, az adott időtartam munkaviszonyban eltöltött időnek minősül. Az elszámolási kötelezettség az Mt. általános szabályai szerint áll fenn. A határozat továbbá megerősíti, hogy az Mt. 29. § (1) bekezdése azt a jogelvet fejezi ki, amely az eredeti állapot helyreállíthatatlansága esetén irányadónak tekintendő, miszerint az érvénytelen munkaszerződés alapján létrejött munkaviszonyt a belőle származó jogok és kötelezettségek szempontjából úgy kell elbírálni, mintha érvényes munkaszerződés alapján állt volna fenn.

[33] Az alperes fellebbezése nem csak az érvénytelenség jogkövetkezménye tekintetében volt megalapozatlan, de magát az érvénytelenséget is tekintve. A felek között nem volt vita abban, hogy a felperes munkaköre 3641 FEOR besorolású volt (munkaszerződés 1.2. pontja, 27. számú tárgyalási jegyzőkönyv). Az sem volt vitatott, hogy a munkaviszony létesítésekor a felperes nem rendelkezett felsőfokú végzettséggel, középfokú végzettsége volt, érettségivel rendelkezett. Mindez szerepelt a munkaszerződésben a munkavállaló adatai között. E szerint a felperes végzettsége érettségi, és a bizonyítványa száma is feltüntetésre került, ezt tehát a felperes bemutatta (11. számú jegyzőkönyv 3. oldal). A perbeli időben alkalmazandó, az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet nem határozott meg kizárólagos felsőfokú kötelező végzettséget e munkakör betöltéséhez. Az Mt. 27. § (1) bekezdése szerint semmis az a megállapodás, amely munkaviszonyra vonatkozó szabályba ütközik vagy munkaviszonyra vonatkozó szabály megkerülésével jött létre vagy nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközik. A munkaviszonyra vonatkozó szabály fogalmát az Mt. 13. § szabályozza. E szerint e törvény alkalmazásában munkaviszonyra vonatkozó szabály a jogszabály, a kollektív szerződés és az üzemi megállapodás, valamint az egyeztető

bizottságnak a 293. §-ban foglaltak szerint kötelező határozata. Munkaviszonyra vonatkozó szabály tehát nem írta elő, hogy a felperes által betöltött munkakörben kötelező a felsőfokú végzettség, így semmisség nem állapítható meg. A munkaszerződés egyébiránt nem is minősül munkaviszonyra vonatkozó szabálynak, de a felek a munkaszerződésben sem rögzítették ezt a képzettségi követelményt, sőt, a munkaszerződésben szerepel a felperes érettségije, annak bizonyítvány száma, valamint a munkaszerződés 2.3. pontjában az, hogy a munkavállaló kijelenti, hogy rendelkezik mindazokkal a képesítésekkel és tapasztalatokkal, amelyek szükségesek a szerződés tárgyát képező munkakör betöltéséhez, képesítését igazolni köteles. Mindezek alapján önmagában az, hogy a munkaköri elírásban előírásra került a felsőfokú iskolai végzettség, a perben jogi relevanciával nem bír. A felsőfokú képzettségre vonatkozó jogszabályi előírás, illetve munkaviszonyra vonatkozó szabály hiányában a középfokú végzettséggel betöltött munkaszerződés nem volt érvénytelen a munkaviszony létesítésekor, márpedig az érvénytelenség a szerződés keletkezéséhez kapcsolódó jogintézmény, a szerződés megkötésénél felmerülő „hiba” (EBH2019. M.22.). A képesítés későbbi megszerzésére vonatkozó pontos kötelezettség, melyre nézve az alperes tényállítást sem tudott tenni, és annak esetleges elmulasztása, a munkaszerződés érvénytelenségét nem vonja maga után, így ennek vizsgálata szükségtelen.

[34] Megalapozatlan az alperes fellebbezése a tanúbizonyítási indítvány mellőzése tekintetében. A Pp. 268. § (1) bekezdése előírja, hogy a bizonyítási eszköznek alkalmasnak kell lennie arra, hogy igénybevételeivel a bíróság a perben jelentős tények megállapításához felhasználható, a mérlegelés során figyelembe vehető bizonyítékhoz juthasson. A Pp. 276. § (5) bekezdése szerint a bíróság mellőzi a bizonyítás elrendelését, vagy a már elrendelt bizonyítás lefolytatását, ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen. A semmisség megállapításához munkaviszonyra vonatkozó szabályba ütközés lett volna szükséges, e tekintetben a felperes elsőkörös interjút lefolytató HR vezető meghallgatása szükségtelen volt. Ezért az elsőfokú bíróság a Pp. 276. § (5) bekezdésének előírása szerint helytállóan mellőzte a szükségtelen bizonyítás lefolytatását jogkérdésre. Emellett a bizonyítási indítvány a Pp. 276.§ (1) bekezdésének sem felelt meg, mert nem jelölte a bizonyítani kívánt tényt: az alperest a tanút csak a „felsőfokú végzettség utólagos bemutatására vonatkozó tények tisztázására indítványozta” (13. számú beadvány), így a Pp. 276.§ (4) bekezdés a) pontja alapján is helye volt az elutasításnak.

[35] A fellebbezés nem tartalmazott vitatást a garantált bérminimum tekintetében, továbbá az alperes maga sem állította, hogy bármilyen juttatást megfizetett volna a felperes részére.

[36] A perköltség tekintetében a 2025. május 5-i költségfelszámítás az utolsó, ebben a felperes 1.049.902.- forint és ezen felül az utolsó tárgyalás óradíjának megfizetését kérte. A költségfeljegyzésben a felperes szerepeltette a végrehajtási kérelem elkészítését és benyújtását két órával, az elsőfokú bíróság megindokolta, hogy az így felszámított 70.000.- forintot miért mellőzte, erre vonatkozóan a csatlakozó fellebbezés nem jelölt meg jogszabálysértést, e vonatkozásban az ítéleti döntést nem támadta, mégis a teljes összeg megfizetését kérte. Vitatott volt azonban a keresetlevél elkészítésénél feltüntetett 13 óra munkavégzés, amelyet az elsőfokú bíróság nyolc órára mérsékelte. A Kúria precedensképes Gfv.30.280/2024/5. számú határozata szerint (BH2025.115) a perköltségnek nem egymásnak

megfeleltethető és nem azonos szempont szerinti jellemzői a szükségesség – és az abból következő átháríthatóság – valamint az arányosság, amelynek vizsgálatával az ügyvédi munkadíj (egyedül) mérsékelhető. Az aránytalanság vizsgálatáról foglalt állást a Kúria korábban, a Pfv.20.887/2023/6. számú határozatban, melyet a Kúria a Gfv.30.280/2024/5. számú határozatában is irányadónak tekintett. E szerint a megbízási szerződés tárgyának megfelelő ügyvédi munkadíj az elvégzett munka ellenértéke, ezért csak abban az esetben tekinthető aránytalannak – ami megalapozza ennél fogva a szerződés szerint felszámított ügyvédi munkadíj kivételes mérséklését a szerződés tartalom szabad meghatározásának elvével szemben – ha perbeli képviselőt bármely részében nem tekinthető ténylegesen elvégzett tevékenységnek. Akkor nem arányos tehát a felszámított és levezetett óradíjon alapuló költségigény a tényleges ügyvédi tevékenységgel, amennyiben a konkrét ügy adataival alátámasztottan az ügyvéd tényleges tevékenységének eljárásjogi szempontú értékelésével az állapítható meg, hogy az ügyvéd a szerződéses kötelezettségét nem teljesítette maradéktalanul, a megbízási szerződés szerinti feladatát – bizonyos részében – nem végezte el. Ilyen lehet, ha a jogi képviselő valamely tárgyaláson nem vett részt, ha nem tett eleget a bíróság valamely felhívásának, vagy ha nem reagált az ellenérdekű fél periratára. Jelen ügyben ez nem állapítható meg. Emellett a költségjegyzéken a felperes feltüntetette az utolsó tárgyalásra járó óradíjat is. Az utolsó tárgyalás két óra időtartamú volt, így a 70.000.- forint levonása után is megilleti a felperest 1.049.902.- forint perköltség.

[37] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

Záró rész

[38] A sikertelenül fellebbező alperes a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján köteles a nagyobbbrészt pernyertes felperes másodfokú perköltségének megfizetésére pervesztessége arányában, melynek összege a felperes költségfelszámításán és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2.§-án alapul.

[39] A tárgyi költségfeljegyzési jogos perben le nem rótt fellebbezési illeték összege az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 46. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel a 2.037.256 forint és 175.000 forint pertárgyértékre – 162.980 forint és 14.000 forint. A csatlakozó fellebbezés tekintetében a felperes 94%-ban pernyertes, az alperes 6%-ban pernyertes. Így az alperes 162.980 és 13.160 forint, összesen 176.140 forint fellebbezési illeték megfizetésére köteles a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján. A felperes munkavállalói költségkedvezményre jogosult, a 840 forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

[40] Tájékoztatja a bíróság az alperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 1003200001070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie;

megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az ítéltábla megnevezését, az ítéltábla e határozatának számát és a fizetésre kötelezésre kötelezett adóazonosító számát.

[41] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[42] Az ítélet elleni fellebbezést a Pp. 365. § (2) bekezdése kizárja.

Budapest, 2025. november 6.

dr. Vajas Sándor s.k.

dr. Kulicity Mária s.k.

dr. Kovács Edit s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró